

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XLVII. — Izdan in razposlan dne 11. julija 1899.

Vsebina: (Št. 115—119.) 115. Razglas, s katerim se objavlja, da se je češka viša trgovska šola v Polznju vpisala v spisek učilišč domače dežele, zenačenih gledé enotne prostovoljske službe velikim gimnazijam in velikim realkam. — 116. Dopustilnica za lokalno železnico Veliki Cigharec—Rakousy. — 117. Ukaz, s katerim se, izvršuje člen IX, št. 3 zakona z dne 25. oktobra 1896. l., ustanavlja višina davčnega odpustka za leto 1899. predpisane zemljarine in hišnine, potem znižba pridobninske glavne vsote. — 118. Razglas, da se podaljšuje stavbni rok za lokalno železnico Rakovnik—Mladotice. — 119. Ukaz, da se uvajajo sodni prazniki pri c. kr. avstrijski in kraljevi ogrski konsularni viši sodnji.

115.

Razglas ministrstva za deželno bran z dne 29. maja 1899. l.,

s katerim se objavlja, da se je češka viša trgovska šola v Polznju vpisala v spisek učilišč domače dežele, zenačenih gledé enoletne prostovoljske službe velikim gimnazijam in velikim realkam.

Na podstavi §. 25 brambnega zakona se v porazumu z udeleženi ministristvi češka viša trgovska šola v Polznju, obstoječa iz enega pripravljalnega razreda in treh letnikov, imajoča pravico javnosti, enači gledé dokazovanja znanstvene sposobnosti za enoletno prostovoljsko službo velikim gimnazijam in velikim realkam.

S tem se dopolnjuje priloga II a k §. 64 v vojnih predpisih I. delu, objavljenih z ukazom ministrstva za deželno bran z dne 15. aprila 1889. l. (drž. zak. št. 45).

Welsersheimb s. r.

116.

Dopustilnica z dne 21. junija 1899. l.

za lokalno železnico Veliki Cigharec—Rakousy.

Na podstavi Najvišega pooblastila dodeljujem v porazumu z udeleženi ministristvi delniški družbi „lokalna železnica Kypřice—Veliki Cigharec“ po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, po zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), in pa zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) in z dne 21. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 233) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od družbine postaje Veliki Cigharec v Rakousy.

§. 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice—uživa družba kakor koncesijonarka v členu V. za,

kona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 2.

Gradnjo dopuščene železnice je začeti precej po dobljenem dovolilu za gradnjo, dokončati jo najdalje v dveh letih računaje od današnjega dne. Dodelano železnico je izročiti precej javnemu prometu ter vzdrževati po nji obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

§. 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se dodeljuje družbi pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je dodeliti družbi tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se morda naredile in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni korist.

§. 4.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na čas do 16. februarja 1894. l. ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava smé izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v §. 2 ustanovljene o začetku in dovrstitvi gradnje in pa o začetku obrata, vsled take krivde družbe, ki bi se ne mogla opravičiti v zmislu §. 11 zakona o dopuščanju železnic.

§. 5.

V ostalem je v uvodu oznamenjeno lokalno železnico Veliki Cigharec—Rakousy smatrati za celokupno sestavino podjetja lokalne železnice Kypřice—Veliki Cigharec, ki je predmet Najviše dopustilnice z dne 16. februarja 1894. l. (drž. zak. št. 62) in potemtakem naj ne rušeč naredbe v §§. 2, 4 in 10 ravno te Najviše dopustilnice, ki ostanejo za osnovno progó tudi nadalje v moči, veljajo za železnici, združeni v enotno podjetje, določila gorenje dopustilnice, in to določila v §§. 5, 7, 8, 9, 12, 15 in 16 neizpremenjena, določila v §§. 6, 11, 13 in 14 z dopolnili in izpremembami, obseženimi v naslednjih odstav-

kih I do IV, in nadalje v naslednjih §§. 6 do vštévši 10 obsežena določila gledé poroštva čistega donosa, ki ga je dala država za železniško podjetje.

I.

Namesto naredeb v §. 6 večkrat omenjene Najviše dopustilnice naj veljajo nastopna določila:

Delniška družba, ki je stopila na mesto prvotnih koncesionarjev lokalne železnice Kypřice—Veliki Cigharec, ima pravico, s pogoji, ki jih ustanovi državna uprava, dajeci v delne zadolžnice razdeljeni prednostni zajem v nominalnem znesku največ 620.000 gl. a. v., ki se obrestuje s štirimi odstotki in ki ga je razdolžiti v 76 letih.

Ta prednostni zajem je oddati po naredbah državne uprave.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se z odobrilo državne uprave res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, vštévši nabavo vozil, in se izkažejo kakor gre, in razen zneska za nabavo gradivne zaloge in blagajničnih dotacij, katerega določi državna uprava, prištévši interkalarne obresti in razdolžne kvote, ki se res izplačajo med grajenjem, in kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakoršni drugi stroški.

Ako bi bilo po popolni porabi napravne glavnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnoži obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravni glavnici, če privoli državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Družbena pravila, pogodba o vzprejetju prednostnega zajma in obrazci prednostnih obligacij in delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

II.

Ob obratovanju vse dopuščene železnične proge Kypřice—Veliki Cigharec—Rakousy za račun družbe v zmislu naredbe v §. 11 Najviše dopustilnice z dne 16. februarja 1894. l. se državni upravi pridružuje, po svojem izprevidu urejati obrat, ustanavljati tarife za prevažanje oseb in blaga, in pa ustanavljati razredbo blaga in vsa po-

stranska določila, zadevajoča tovorni prevoz, potem dajatve, ki jih železniško podjetje opravlja za javne službene stroke posebno na korist poštne uprave in državnega telegrafskega zavoda, oziraje se vsaki čas na obstoječe prometne potrebe, tako dolgo, dokler se bo res zahtevalo državno poroštvo in dokler še niso povrnjene poroštvne naprejščine, ki jih je dala država.

Po preteku tega časa se mora družba ravnati po obratnih pogojih, oziroma po dotičnih v obratni pogodbi ukrenjenih določilih.

Uredba tarif za osebe in blago in pa uredba dajatev za javne namene se pridržuje vsakokrat zakonodavstvu in taki uredbi se mora podvreči družba.

III.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeni železnici od Kypřic v Veliki Cigharec in od tam v Rakousy, ko bo nadaljevana proga od Velikega Sigharca v Raabs dodelana in v obrat oddana, vsaki čas odkupiti ipo nastopnih določilih, ki stopijo na mesto s tem razveljavljenih naredeb v §. 13 Najviše dopustilnice z dne 16. februarja 1894. l.:

1. Odškodnina, ki jo je dati, če se železnica odkupi, bodi v tem, da država namesto družbe prevzame, da sama plača v odstavku I oznamenjeni prednostni zajem in pa kake drugačne z odobrilo državne uprave vzprejete hipotečne zajme v času odkupa še ne razdolženih zneskih, in pa da izplača razen tega znesek v višini delniške glavnice, v kolikor bi ta še ne bila razdolžena v času odkupa, v gotovini ali v državnih zadolžnicah.

Zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, ki so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi uradno zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

2. Plačavši v št. 1 predpisano odškodnino, pride država po odkupu železnice in z dnem odkupa brez daljnje odplate v bremen čisto oziroma samo s še ne poplačanimi ostanki po odobrilo državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vstevši tudi vozila, gradivne zaloge in pa blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev in družbena postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, v ko-

likor niso le-ti že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilo državne uprave.

3. Sklep državne uprave o izvrševanju pravic državnega odkupa, ki se mora zgoditi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V ti izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugačni imovinski predmeti, ki morajo, bodi si kot pritiklina železniškega podjetja bodi si v poplačilo državnih terjatev vsled poroštvnega razmerja (§. 5) ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju eventualno s pridržkom poznejše izprave začasno ovedene odkupne cene (št. 1), s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

4. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo ob enem postaviti posebnega komisarja, ki mora paziti na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo navadnega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

5. Družba je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, kateri je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi družba ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez pritrditve družbe in brez sodnega posredovanja prevzeti fizično posest oznamenjenih imovinskih predmetov.

Počenši s časom odkupa se bosta odkupljeni železnici obratovali za račun države, in potemtakem bodo vsi obratni dohodki na kori vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti donosi, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pak mora samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnic do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

9. Vlada si pridržuje pravico, na podstavi odkupne izjave (št. 3) vknjižiti državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Družba je dolžna na zahtevanje državni upravi dati na razpolago pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z nje strani.

IV.

Dopolnjuje določila §. 14, odstavka 1, Najviše dopustilnice z dne 16. februarja 1894. I. se ustanavlja, da pride država, ko mine dopustilo in z dnem, katerega mine, tudi v last blagajniških zalog, kakih dovlačnic, ki so last družbe, in družbenih postranskih opravil.

§. 6.

Za obe lokalni železnici Kypřice—Veliki Cigharec in Veliki Sigharec—Rakousy, združeni v enotno podjetje dodeljuje država za dobo od časa, ko se začne obrat po železniški progi Veliki Cigharec—Rakousy, do preteka 76. leta računaje od dne, katerega se je dalo dopustilo za železniško progo Veliki Cigharec—Rakousy, poroštvo letnega čistega donosa v največem znesku 26.400 gl. a. v. v zavarovanje štiriodstotnega obrestovanja in razdolžne kvote prednostnega zajma v nominalnem znesku 620.000 gl. a. v., katerega bo vzprejeti zastran nabave novcev, in to tako, da dopolni primanjkljaj državna uprava, če bi letni čisti donos ne dosegel zneska, za katerega velja poroštvo.

§. 7.

Od spredaj oznamjenega letnega, s poroštvom zagotovljenega čistega donosa je v odplačilo prednostnega zajma, ki se vzprejme, porabiti tisti znesek, ki ga določi državna uprava po razdolžnem črtežu, katerega odobri ona in po katerem se mora razdolžiti vsa napravna glavica v času, dokler bo trajalo dopustilo.

Prednostni zajem se mora pri tem razdolžiti poprej nego delnice.

§. 8.

Doplačilo vsled prevzetega poroštva mora država zadnji čas šest mesecev po predložbi dokumentirane letnega računa opraviti potem, ko je bil ta račun pregledan.

Erar bo pak za pogojeno obrestovanje in za počrtežno razdolžbo zajma ob dogovorjenih rokavih dospelosti po meri potrebsčine, izpravljene na podstavi proračuna o donosu, a pridrževaje si obračun na podstavi letnega računa, opravljal delna plačila tudi poprej, ako vloži družba dotično prošnjo šest tednov pred časom dospelosti.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, katerega bo predložiti zadnji čas tri mesece po preteku obratnega leta, da so bile naprejščine odmerjene previsoko, mora družba precej vrniti presežek, doštevši šest odstotkov obresti.

Doplačilo se mora zahtevati od države zadnji čas v letu dni po preteku dotičnega obratnega leta, ker bi sicer nehala pravica do njega.

§. 9.

Z zneskom, ki ga bo plačevala državna uprava vsled prevzetega poroštva, je ravnati zgolj tako kakor z najprejščino, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar preseže čisti donos obeh železnic zagotovljeno letno vsoto, je dotični prebitek precej odpraviti na državno upravo v povračilo dane najprejščine z obrestmi vred tako dolgo, dokler se ta ne odplača popolnoma.

Pri tem je opravljati dospele obresti, predno se vrnejo naprejščine.

Terjavščine države iz takih naprejščin ali obresti, ki še niso bile plačane do časa, ko mine dopustilo ali ko odkupi železnico država, je opraviti iz še ostajajoče imovine podjetja.

§. 10.

Kaki stroški za beležbo efektov na domačih in unanjih borzah, kake kuponske kolkovnine in davki, ki jih bo plačevati podjetju po preteku davka prostih let, se smejo postavljati v obratni račun kot razhodek.

Isto velja tudi o upravnem prispevku, katerega bo plačevali za prednostni zajem, in pa o kakih povračilih za davke in pristojbine, ki jih bo dajati posojajočemu finančnemu zavodu.

Za državna doplačila ne bo plačevalo podjetje nikake predobnine.

Wittek s. r.

117.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 28. junija 1899. l.,

s katerim se izvršuje člen IX, št. 3 zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), ustanavlja višina davčnega odpustka za leto 1899. pred pisane zemljarine in hišnine. potem znižba pridobninske glavne vsote.

Izvršuje člene IV do IX zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) o neosrednjih osebnih davkih. se ustanavlja za leto 1899. odpustek zemljarine z dvanaest in pol odstotka in odpustek hišnine. izvzemši petodesti davek od donosa davka prostih poslopij, z enajst dve desetini odstotka.

Individualna razdelitev davčnega odpustka za leto 1899. se opravi po določilih ukaza finančnega ministrstva z dne 15. decembra 1897. l. (drž. zak. št. 297).

V §. 11 zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) za prvo priredbeno dobo s 17.732.000 gl. ustanovljena pridobninska glavna vsota se po določilu člena IX, št. 3. lit. a poprej imenovanega zakona znižuje na 17.457.440 gl. Potemtakem pride odpustka občne pridobnine 23,7 odstotkov tistega zneska, ki bi ga bile morale temu davku podvržene pridobnine vrste, kakor bi bilo pričakovati, za leto 1898. plačati po prejšnjih davčnih zakonih.

Znižba pridobninske glavne vsote, ki kaže zvišani odpu. tek občne pridobnine, se razdeli s proporcionalno znižbo družbenih kontingentov vseh davčnih razredov. Iz tega izvirajoče presežke kontingentov je poravnati ob porazdelbi občne pridobnine v prihodnjem letu.

Kaizl s. r.

118.

Razglas ministrstva za železnice z dne 30. junija 1899. l.,

da se podaljšuje stavbni rok za lokalno železnico
Rakovnik — Mladotice.

Na podstavi Najvišega pooblastila se je v §. 2 dopustilnice z dne 23. januarja 1897. l. (drž. zak. št. 47) ustanovljeni in z razglasoma z dne 11. novembra 1897. l. (drž. zak. št. 261) in z dne 6. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 221) podaljšani rok za dogradbo in začetek obrata lokalne železnice Rakovnik — Mladotice podaljšal do 30. avgusta 1899. l.

Wittek s. r.

119.

Ukaz c. in kr. vkupnega ministra za zunanje stvari z dne 1. julija 1899. l.,

da se uvajajo sodni prazniki pri c. kr. avstrijski in
kraljevi ogrski konzularni viši sodniji.

Na podstavi §. 6 zakona z dne 30. avgusta 1891. l. (drž. zak. št. 136) in §. 7 ogrskega zakonskega člena XXXI iz leta 1891. se ukazuje v porazumu s c. kr. in kralj. ogrskim pravosodnim ministrstvom.

C. kr. avstrijska in kralj. ogrska konzularna viša sodnija ima vsako leto od 1. julija dn 15. oktobra sodne praznike.

V tem času ni nikakih zborov svetovalstva.

Dopustni čas osebja (§. 31 pravnega reda) mora načeloma priti v ta čas.

C. in kr. ministru za zunanje stvari se pridržuje, ako treba, izročiti oskrbo predsedniških poslov, naštetih v §§. 44 in 45 pravnega reda za konzularno višo sodnijo, v času sodnih praznikov tajniku ali njega namestniku (§. 33 pravnega reda).

Gołuchowski s. r.

Ta ukaz se razglašja s tem po §. 8 zakona z dne 30. avgusta 1891. l. (drž. zak. št. 13.).

Ruber s. r.

